

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

VÅR REFERANSE
13/12330

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET
Offl. § 21

DATO
19.06.2014

Motsyklisk kapitalbuffer

Det vises til Norges Banks brev av 18. juni 2014 til Finansdepartementet med råd om motsyklisk kapitalbuffer 2. kvartal 2014.

Finanstilsynet deler i stor grad Norges Banks vurderinger, og slutter seg til bankens råd om ikke nå å endre kravet til motsyklisk kapitalbuffer på 1 prosent.

Den motsykliske kapitalbufferen er en del av det samlede soliditetsvernet, og fastsettelsen av denne må ses i sammenheng med andre kapitalkrav, inkludert bufferkrav. Bufferen vil virke stabiliserende ved at soliditeten forsterkes i gode økonomiske tider og dermed øker bankenes evne til å yte lån til kredittverdige kunder i nedgangstider. Finanstilsynet legger til grunn at bankene under normale forhold må operere med en kapitaldekning som ligger over de regulatoriske kravene, inkludert bufferkrav.

Bufferen for systemviktige institusjoner, som er fastsatt til 1 prosent fra 1. juli 2015 og 2 prosent fra 1. juli 2016, inngår i de samlede kapitalkravene til banknæringen. Finansdepartementet fastsatte 12. mai 2014 forskrift om identifisering av systemviktige finansinstitusjoner. I motsetning til Finanstilsynets tilrådning, inneholder forskriften ikke et regionkriterium for å identifisere systemviktige institusjoner. I tråd med dette besluttet departementet å ikke definere de store regionsparebankene som systemviktige. Beslutningen innebærer isolert sett at det samlede kapitalkravet under Pilar 1 som stilles til regionsparebankene, og dermed også det samlede kravet til den norske banknæringen, blir lavere enn Finanstilsynet så langt har lagt til grunn ved vurderingen av motsyklisk kapitalbuffer.

I pressemelding 12. mai 2014 skriver Finansdepartementet blant annet:

"Mange norske banker er viktige i sine regioner. Finansdepartementet har valgt ikke å legge et regionkriterium til grunn for identifiseringen av systemviktige banker. Det er likevel viktig at Finanstilsynet følger opp kapitaldekningen i regionbankene, slik at de står godt rustet til å møte tilbakeslag i økonomien."

Utviklingen i norsk økonomi er god, og bankene har god inntjening, blant annet som følge av lave utlånstap. Det er imidlertid betydelig risiko knyttet til blant annet høye boligpriser og høy husholdningsgjeld. Utviklingen tilsier at bankene i tiden framover fortsatt må bedre sin soliditet. Finanstilsynet vil i sin tilsynspraksis under Pilar 2 legge til grunn at de store regionsparebankene i kapitalplanene opprettholder sine ambisjoner om en vesentlig økning i ren kjernekapitaldekning. Departementets beslutning om ikke å definere regionsparebankene som systemviktige banker, har derfor ikke vesentlig innvirkning på Finanstilsynets vurdering av den motsykliske kapitalbufferen.

Utviklingen i husholdningsgjeld og boligpriser har bidratt til å øke risikoen for finansiell ustabilitet. Husholdningenes gjeld vokser fortsatt mer enn sektorens disponible inntekt. Tolv månedersveksten i husholdningenes samlede gjeld var i de første månedene av 2014 nær 7 prosent, som er marginalt lavere enn veksten de senere årene. Utviklingen i husholdningenes gjeld og boligprisene henger sammen. Etter å ha falt noe i slutten av fjoråret, har boligprisene økt ikke uvesentlig så langt i 2014. Norges Banks siste utlånsundersøkelse tyder på at husholdningenes etterspørsel etter, og tilgang til, lån har økt. Bankenes interne rapportering av boliglånspraksis og inntrykk i Finanstilsynets løpende tilsyn kan også tyde på at en del banker har lempet noe på sin utlånspraksis og har økt sine ambisjoner for vekst i boliglånsmarkedet.

Hensynet til økonomisk og finansiell stabilitet tilsier at boligprisene stabiliseres og at veksten i husholdningenes gjeld gradvis reduseres. Utviklingen i husholdningenes gjeld og boligprisene så langt i 2014 gir i så måte grunn til uro. Det er likevel for tidlig å si om de siste måneders boligprisvekst er begynnelsen på en ny, sterk prisoppgang, eller om prisveksten er forbigående. Finanstilsynet vil følge utviklingen og vurdere tiltak som kan bidra til å dempe veksten i husholdningenes gjeld.

I sitt brev 18. juni 2014 skriver Norges Bank blant annet:

"Er det tegn til at finansielle ubalanser bygger seg videre opp, vil Norges Bank gi råd om at bufferkravet økes. "

Finanstilsynet er enig i at bufferkravet bør økes ved tegn til at finansielle ubalanser bygger seg videre opp, og viser i denne sammenheng til at utviklingen i husholdningenes gjeld og boligprisene er viktig i vurderingen av finansiell stabilitet. Generelt vil økte kapitalkrav i begrenset grad kunne bremse veksten i husholdningsgjeld og boligpriser, men økt soliditet vil øke bankenes evne til å møte et framtidig tilbakeslag. Virkemidler som er rettet direkte inn mot bankenes utlånspraksis vil antakelig i større grad kunne bidra til å dempe kredittveksten.

For Finanstilsynet

Morten Baltzersen
finansstilsynsdirektør

Emil R. Steffensen
diriktør for finans- og forsikringstilsyn

Kopi til:
Norges Bank

